

Nederlandsch Boschbouw-Tijdschrift

Orgaan van de

Nederlandsche Boschbouwvereniging

Oprichter Dr. J. R. Beversluis

6e Jaargang

No. 10

October 1933

Oorspronkelijke Bijdragen

ZIJN INVOERRECHTEN OP HOUT WENSCHELIJK ?

(Voordracht gehouden op den 8sten Wetenschappelijken Cursus van de Nederlandsche Boschbouwvereniging)

door A. TE WECHEL.

Mijnheer de Voorzitter, Mijne Heeren,

Het verheugt mij dat ik heden voor U spreken mag over de vraag of invoerrechten op hout wenschelijk zijn. Immers gaan in den tegenwoordigen tijd steeds meer stemmen op, die pleiten voor invoerrechten op het een of andere artikel en een dergelijke stem is ook bereids opgegaan voor invoering van een *matig* — ik leg de klemtoon op dit „matig” — invoerrecht op enkele houtsortimenten die in ons land worden ingevoerd.

Ik ben vrijhandelaar, een beetje van den ouden stempel, en dus tegen dergelijke invoerrechten, hoewel ik niet zoo verstand ben, dat ik niet zou willen inzien, dat er zich, onder zeer bijzondere omstandigheden, gevallen kunnen voordoen, dat een tijdelijk invoerrecht op het een of andere artikel, b.v. op een of ander houtsortiment, onvermijdelijk wordt. Maar alles bij elkaar genomen: ik ben tegen invoerrechten. Dit zeg ik U, opdat U van te voren weet, uit welken hoek de wind zal waaien; het is goed, dat een spreker zich duidelijk voorstelt aan zijn gehoor.

Overigens doet het feitelijk niets ter zake of ik vóór of tegen invoerrechten ben op hout, dat in Nederland wordt ingevoerd.

In het duidelijke besef, dat we hier samen zijn op een cursus, en niet op een vergadering van interessenten in den Nederlandschen houthandel en van houtproducenten, houd ik mij in de eerste plaats aan de theorie en laat de praktische consequenties over aan eene commissie, die, zooals in ons land gebruikelijk is, te gelegener tijd ook voor deze zaak wel benoemd zal worden. In zulk een commissie zullen dan niet slechts enkelen van U zitting hebben, maar velen van U zullen zich geroepen voelen die commissie van voorlichting te dienen, naar ik hoop..... in ons tijdschrift!

Om dergelijke, geheel op de praktijk gerichte voorlichting te kunnen geven, moet men meer met beide beenen in het bedrijf staan dan ik. Maar misschien zijn er onder de toekomstige voorlichters en lezers van die voorlichtingen enkelen, voor wie van te voren een meer theoretische beschouwing over het vraagstuk der invoerrechten eenige bekoring heeft. Het is vooral voor hen, dat ik het waag op dezen dag, waarop twee zoo eminente buitenlandsche geleerden over biologische vraagstukken in den boschbouw spreken, eenige oogenblikken Uw aandacht te vragen voor een onderwerp van economischen aard.

Toen mij het verzoek gedaan werd om over dit onderwerp te spreken, werd van andere zijde bijna gelijktijdig de vraag gesteld of het onderwerp niet te „droog” zou zijn. Ik heb daarop geantwoord, dat inderdaad voordrachten over niet-biologische onderwerpen door onze boschbouwers nog al eens als „droog” worden gekwalificeerd. en ik heb mij bereid verklaard mijn spreekbeurt af te staan aan iemand, die met een sappiger onderwerp te voorschijn zou treden. Een dergelijk persoon bleek echter niet te vinden, en zoo zult U gedurende korten tijd de droogte moeten verdragen, die van mijn onderwerp uitgaat. Wellicht stijgt daardoor nog de waardeering voor de voordrachten van mijn voorganger en van Dr. T ü x e n, en ik zal de eerste zijn, die zich daarover oprecht zal verheugen. Ook in dit geval zal dus mijn voordracht nuttig zijn geweest.

Overigens ben ik toch voldoende optimist om aan te nemen, dat er onder U zijn, die ook voor andere onderdeelen van de boschbouwwetenschap dan de zuivere en, toegepaste biologische, voldoende belangstelling hebben om ook in de droge economische beschouwingen nog iets sappigs waar te nemen. Dit sappige is datgene, dat tot nadenken stemt en ik meen mij toch sterk te mogen maken, dat er, in hetgeen ik U zeggen zal, enkele zaken zijn, die niet het ééne oor in en het andere uitgaan, maar die U van hier mede zult nemen om er thuis nog eens over te denken of er een boek over na te slaan. Gelukt mij dit, dan ben ik volkomen tevreden. Het is te veel U te vragen aanhanger van mijn denkbeelden te worden, ik vraag slechts eenige belangstelling voor het ingewikkelde vraagstuk, dat ik thans ga bespreken, en waarbij ik niet kan vermijden om enkele algemeen bekende punten te memooreeren. Veel tijd zal ik daaraan echter niet besteden.

Alle invoerrechten, dus ook die op hout kunnen tweeërlei strekking hebben. Zij kunnen n.l. zijn:

10. fiskale rechten,
20. beschermende rechten

en in vele gevallen beide tegelijk.

Het doel van fiskale rechten is slechts de inkomsten van

de schatkist te verhoogén, zij vormen dus een indirecte belasting; die door de gebruikers van het belaste artikel wordt opgebracht.

De beschermende rechten daarentegen bedoelen in hun zuiversten vorm een binnenlandsche industrie of nijverheid in den ruimsten zin, dus b.v. ook den land-, tuin- of boschbouw te beschermen tegen buitenlandsche concurrentie door de prijzen van de buitenlandsche producten hooger te maken dan de prijzen, die voor eenzelfde product, dat in eigen land wordt geproduceerd, besteed worden. Zij hebben tengevolge dat de binnenlandsche prijzen op zijn minst stabiel blijven, veelal echter stijgen, waardoor de nijverheid in kwestie voor ondergang of ernstigen achteruitgang wordt behoed.

Uit hetgeen ik U verder zal mededeelen blijkt van zelf, dat fiskale rechten tegelijkertijd beschermend kunnen zijn en beschermende rechten veelal ook van fiscaal belang zijn.

Voor beide strekkingen van invoerrechten is in den tegenwoordigen tijd de belangstelling even groot, ook wat het hout betreft, al weegt voor dit artikel wellicht de beschermende werking van invoerrechten, tengevolge van den grooten houtuitvoer tegen uiterst lage prijzen uit Rusland, Finland en Polen, het zwaarst. In tusschen is de fiscus lang niet ongevoelig in deze benarde tijden voor de fiskale beteekenis van invoerrechten, ook op hout.

De meer-invoer van hout, d.w.z. de hoeveelheid die méér wordt ingevoerd dan uitgevoerd, bedraagt in ons land ongeveer 6.000.000 m³ jaarlijks. Stelt U zich eens voor, dat per m³ f 1.— invoerrechten werden geheven en dat daardoor het houtverbruik hier te lande niet zou verminderen, dan zou dit beteekenen, dat de staatsinkomsten ongeveer f 6.000.000.— per jaar grooter zouden zijn dan thans, en welke minister van financiën zou daarvoor niet dankbaar zijn? Daarnaast zoude dan de beschermende werking tot haar recht komen daar immers het buitenlandsche hout tengevolge van de invoerrechten duurder zou worden en daardoor ook de prijs van het inlandsche hout zou oploopen. Maar stelt U zich verder eens voor, dat door invoerrechten het mijnhout f 6.— duurder zou kunnen worden, dan zoude tegelijkertijd aan alle nood van de mijnhoutboschbezitters in ons land een einde zijn gekomen!

Zoo gesteld is het vraagstuk uiterst eenvoudig en zoude, indien we alleen maar met boschbezitters en den fiscus hadden te rekenen met één slag aan de malaise in het boschbedrijf een einde gemaakt kunnen worden. Maar ik heb U al gezegd, dat het vraagstuk, dat ik thans behandel, ingewikkeld is en dus mag het niet zoo eenvoudig gesteld worden.

We hebben ons af te vragen, welke andere gevolgen aan de heffing van invoerrechten verbonden zijn.

In de eerste plaats de fiskale gevolgen. Het spreekt van

zelf, dat, wanneer het hout duurder gemaakt wordt door invoerrechten, hetgeen zonder twijfel het geval zal zijn, daar wij ons houtverbruik voor nog geen 10 % door eigen productie kunnen dekken, allerwegen een streven zal ontstaan tot beperking van houtgebruik, en de vervanging van hout door surrogaten (ijzer, beton, stroo, enz.). Eenmaal op dezen weg, is het niet onwaarschijnlijk, dat de beperking zoover zal gaan, dat de vraag naar hout zoo gering wordt, dat de fiskale voordeelen veel en veel geringer zullen blijken te zijn, dan waarop werd gerekend. Intusschen zal een zeker fiscaal voordeel in ieder geval blijven bestaan.

De beschermende werking van de rechten kan echter tengevolge van de beperking van de vraag naar hout geheel en al te loor gaan, of van zoo geringe beteekenis worden, dat ze praktisch verwaarloosd kan worden. Vooral kan dit het geval zijn voor bepaalde sortimenten. Men denke b.v. aan de vervanging van alle houten dwarsliggers door ijzeren, van een zeer belangrijk gedeelte der houten mijnstutten door ijzeren, van houten brugdekken door ander materiaal, van houten meubelen door zulke van staal enz. enz.

Ik kom op deze beide zaken, de fiskale en de beschermende beteekenis van invoerrechten op hout dadelijk uitvoeriger terug, maar ik wil eerst met een enkel woord wijzen op de sociale gevolgen van invoerrechten op hout in het algemeen. Ik neem daarbij aan, hetgeen ook in bijna alle gevallen wel zoo zal zijn, daar de buitenlandsche houthandelaar wel nimmer *alle* invoerrechten voor zijn rekening zal nemen, dat het hout dus duurder wordt. Hiervan worden — het spreekt van zelf — alle houtconsumenten, en dat zijn wij allemaal, zonder één uitzondering, de dupe. Het ergste wordt wellicht de bouwindustrie getroffen. Er zal minder gebouwd worden, en mochten de prijzen zoodanig stijgen, dat het hout zoo duur zou worden als in den wereldoorlog, toen om andere redenen de grenzen gesloten waren, dan praktisch heelemaal niet meer. Als gevolg hiervan werkeloosheid in het bouwbedrijf, geringe aanbouw van nieuwe huizen dus en onverkwikkelijke en weinig sanitaire woningtoestanden, hooge huren. Verder werkeloosheid in de meubelindustrie, weinig comfort in de woningen, veel werkeloosheid in alle andere houtverwerkende industrieën, duur papier, weinig kranten en boeken, in 't kort honderden sociale nadeelen tegenover wellicht het ééne voordeel voor ons boschbouwers, dat wij hoogere prijzen voor ons hout maken in plaats van gedwongen te zijn het kaprijpe hout te laten staan.

Ik zeide „wellicht een voordeel”, omdat bij werkelijk zéér hooge prijzen de surrogaten het hout inderdaad zullen verdringen, zooals ik trouwens reeds opmerkte. Het spreekt van zelf, dat wij al die sociale nadeelen niet mogen aanvaarden om hooge prijzen voor ons hout te kunnen maken,

en dat er dus van hoge invoerrechten op hout nimmer sprake kan zijn. Het was dan ook met voorbedachte rade, dat ik bij mijn inleidende woorden de klemtoon legde op „matige”!

Wij zetten ons dus uit het hoofd, dat door invoerrechten houtprijzen kunnen worden verkregen, die werkelijk belangrijk hooger zouden zijn dan de tegenwoordige. Maar dit verlangen wij ook niet. Wij boschbouwers zijn bescheiden van aard en daarom tevreden met „fatsoenlijke” houtprijzen. Wij wenschen niet zulke hoge rechten, dat het boschbedrijf voordeliger wordt dan de landbouw en er neiging zou ontstaan om landbouwgronden in bosch om te zetten, hetgeen slechts te voorkomen zou zijn, door ook de landbouwers door hoogere invoerrechten te steunen met als gevolg eischen van de industrie om bescherming, daar tengevolge van het duurdere brood de productiekosten van de industrieele producten stijgen. Wij wenschen niet de oorzaak ervan te zijn, dat men op den weg der protectie van kwaad tot erger komt, wij stellen ons tevreden met weinig maar uit een goed hart.

„Uit een goed hart!” Wiens hart eigenlijk? Ik kom nu eerst weer even terug op de fiskale zijde van de zaak, op het zoogenaamde afwentelingsprobleem.

Neemt U eens aan dat hier te lande voor een m^3 hout f 20.— wordt betaald en dat een invoerrecht wordt ingevoerd van 20 % — ik heb dit getal wel eens als wenschelijk hooren noemen — zoodat per m^3 aan de grens f 4.— moet worden betaald door den buitenlandschen leverancier. Deze f 4.— kan er evenwel niet af en de leverancier zal zijn f 20.— netto blijven eischen, maar ze niet krijgen omdat bij een prijs van f 24.— de vraag naar hout zal verminderen. Neemt men nu aan, dat hij nog voor f 18.— met voordeel kan leveren, dan wordt dus de houtprijs f 22.—, d.w.z., dat hij f 2.— voor zijn rekening neemt en de andere f 2.— komen voor rekening van den consument, of, m.a.w. de invoerrechten ad f 4.— per m^3 zijn voor 50 % afgewenteld op den consument. Hoever deze afwenteling zal gaan hangt in hoofdzaak af van twee zaken, t.w. het bedrag dat de buitenlandsche leverancier kan laten vallen en het bedrag, dat men hier te lande méér wil betalen voor het hout vóór dat men zijn toevlucht neemt tot surrogaten.

In een land als het onze waar wellicht ruim 90 % van het benodigde hout moet worden ingevoerd (vergis ik mij niet, dan komt voor onze mijnen bijna 70 % van het hout uit het buitenland) en waar wij dus zoo zeer op den import zijn aangewezen, zal de importeur slechts een gedeelte van de rechten voor zijn rekening willen nemen, wel wetende, dat wij tenslotte toch het hout moeten hebben. Ook zijn de benodigde hoeveelheden niet zoo overweldigend in vergelijking met hetgeen grootere landen (Engeland b.v.) noodig heb-

ben, dat daarom de buitenlander zich al te veel opoffering zal getroosten. Wellicht vindt hij voor het hout, dat hij hier niet plaatsen kan tegen een goeden prijs, elders wel afzet.

Het gevolg hiervan zal zijn, dat de rechten voor een belangrijk deel zullen worden afgewenteld op den consument. Dit heeft weer tengevolge dat de houtprijzen stijgen en dat wij boschbouwers dus daarvan zouden profiteren, maar dat deze meerdere bate door onze landgenooten zou moeten worden opgebracht. Het verdient ernstige overweging of in dit geval „steun” niet te verkiezen zou zijn boven invoerrechten, omdat de invoerrechten tevens zouden beteekenen een nieuwe indirecte belasting voor ons allen, omdat wij allen houtgebruikers zijn en dus ook alle mede zouden betalen aan het afgewentelde gedeelte van de rechten op het hout, dat inderdaad wordt ingevoerd. En verder omdat als zeker mag worden aangenomen, dat tegen invoerrechten door ons van hout te heffen, door het buitenland repressaillemaatregelen genomen zouden worden, waardoor voor ons de handel in zuivelproducten, eieren, groenten, radiotoestellen, lampen enz., nog weer moeilijker zou worden.

Ik ben hier op een goed punt gekomen om een overgang te vinden naar het m.i. belangrijker gedeelte van mijn voordracht, t.w. een meer speciale beschouwing over de beschermende werking van de rechten. Die afwenteling n.l., zal juist bij hout, nimmer volledig plaats vinden en, E n d r e s zegt dan ook zeer terecht in zijn „Forstpolitik”: „Die Wirkung der Holzzölle auf die Rentabilität der deutschen „Waldwirtschaft darf nicht überschätzt werden”. In plaats van „Duitsche” kan men evengoed lezen „Hollandsche”. Men mag n.l. niet vergeten, hetgeen b.v. thans zeer duidelijk blijkt bij de exporteerende Rusland, dat het buitenland gelijk voor het te importeerende hout geen andere kosten heeft gemaakt dan die voor oogst en transport, terwijl wij voor het inlandsche hout tegenover de transportkosten de productie-kosten (cultuur, verpleging, rentederving enz.) moeten stellen en deze laatste in den regel hooger zullen zijn. Vooral de landen, die over groote waterwegen beschikken (Finland, Zweden) kunnen zeer goedkoop transporteerende, vermoedelijk voor veel minder dan waarvoor wij het hout hier kunnen telen. Het buitenland zal daardoor in de meeste gevallen inderdaad een gedeelte van de invoerrechten kunnen dragen, waardoor die rechten aan fiskale beteekenis winnen, echter een veel minder beschermend karakter dragen.

Tot nog toe sprak ik slechts over invoerrechten op „hout”. Dit deed ik slechts eenvoudigheidshalve, maar het was alweer onjuist de zaak zoo eenvoudig voor te stellen, althans het te doen voorkomen alsof een uniform recht op hout bestaanbaar zou zijn. Elk sortiment eischt n.l., indien rechten worden geheven, een ander bedrag per eenheid, teneinde

onderlinge overeenstemming te kunnen krijgen. Of, indien ik mij anders uitdruk : de heffing van rechten op één bepaald sortiment brengt de noodzakelijkheid van een *ander* recht op andere sortimenten met zich mede.

Een uitsluitende heffing op het ronde (ruwe) hout, eikenhout b.v., teneinde de prijzen van eikenboomen hier te lande weer op een behoorlijk peil te brengen, zou tengevolge hebben, dat uitsluitend gezaagd hout werd ingevoerd, waardoor de zagerij hier te lande ten gronde zou gaan. Aan invoerrechten op rondhout moeten dus rechten op gezaagd hout gepaard gaan, maar andere dan op het ronde hout.

Immers gaat bij verzaging en bij de uitdroging als gevolg daarvan, ongeveer 50% van het houtgewicht — hier te lande heft men de rechten per gewicht — verloren. Om overeenstemming te hebben zouden dus de rechten op gezaagd hout het dubbele moeten bedragen van die op rondhout.

Zouden wij, boschbouwers, met een dergelijke regeling vrede kunnen hebben, niet alzo de houtzagers hier te lande. Ook zij wenschen bescherming, opdat zij kunnen blijven bestaan om als houtkoopers het boschbedrijf te kunnen helpen. Daarvoor zal het gezaagde hout nog wat zwaarder belast moeten worden, zoodat het voordeel voor buitenlandsche houtzagers te niet wordt gedaan en dus de vraag naar rondhout, ook binnenslands, zal stijgen.

Stelt U voor dat het rondhout van f 20.— per ton met f 4.— belast wordt. Voor één ton zaaghout zijn twee ton rondhout nodig, dus moet voor één ton gezaagd hout f 8.— aan rechten geheven worden. Rekent men, dat ter bescherming van de houtzagers per ton f 3.— extra-recht noodig is, dan wordt dit dus per ton gezaagd hout f 11.—, aan invoerrecht om in overeenstemming te zijn met f 4.— invoerrecht op rondhout. Terloops wijs ik U reeds op de nadeelen van zulke hoge rechten op gezaagd hout, aangezien toch ook het gezaagde hout in verreweg de meeste gevallen grondstof is, en een belasting van grondstoffen toch als een belemmering van alle houtverwerkende industrieën moet worden beschouwd.

Maar, zooals bleek, zou een gelijk recht op rondhout en gezaagd hout niet uitvoerbaar zijn, daar dit tengevolge zou hebben, dat al het hout als gezaagd hout zou worden ingevoerd en dus de zaagindustrie in eigen land ten gronde zou gaan. Daardoor zouden bovendien de prijzen van het zaaghout in eigen land zoodanig gedrukt worden, dat de boschbezitters eerder schade dan voordeel zouden ondervinden van de invoerrechten. De rechten zouden het beschermend karakter geheel verliezen en vrijwel zuiver fiscaal worden.

De verhouding tusschen de rechten op rond en gezaagd hout is in verschillende landen verschillend. In Duitschland dat steeds de industrie met kracht beschermde, is b.v. de verhouding als 1 op 8, in Zwitserland 1 op 4 en 1 op 5, in

België 1 op 2, in Frankrijk 1 op $1\frac{1}{2}$ of 1 op 2. Men mag aannemen dat er evenwicht bestaat bij een verhouding van 1 op $2\frac{1}{2}$, bij verhoudingen van 1 op 2 of minder wordt de invoer van gezaagd hout bevorderd.

Gaan wij thans eens na in hoeverre de invoerrechten het boschbedrijf wezenlijk zouden kunnen beschermen.

We constateeren dan eerst, dat die rechten overal laag zijn b.v. in Duitschland voor rondhout 1.20 Mk per ton, voor zaaghout 10 Mk per ton, voor Zwitserland $1\frac{1}{2}$ tot 2 frs. per ton rondhout, voor België 18 belgische franken per ton, voor Frankrijk 10 fransche franken per ton enz.

Ik mag hier niet te uitvoerig worden, maar wil U slechts mededeelen dat het bedrag van deze rechten ongeveer overeenkomt met een spoorvracht over 30—45 km. Daaruit blijkt wel dat de geheele beteekenis van de rechten verloren gaat, indien het hout slechts iets dichter bij de grenzen gekapt kan worden. Een houtkooper die gewoon was het hout voor export 500 km van de grenzen in te koop en is in staat de invoerrechten geheel voor zijn rekening te nemen indien hij de mogelijkheid heeft in het vervolg het hout op 450 km. van de grenzen in te koop. Voor het importeerende land verliezen daardoor de rechten alle beschermende werking en worden zuiver fiscaal. Zoo blijkt dan ook uit de Deutsche statistieken dat de zeer wisselende invoerrechten sedert 1861 praktisch gesproken geen invloed hebben gehad op de houtprijzen daar te lande.

Van 1861 tot 1880 werden daar te lande geen invoerrechten op hout geheven. De gemiddelde prijs per m^3 varieerde van 5.62 Mk tot 6.40 Mk, bedroeg dus in dit tijdvak gemiddeld 6.— Mk.

Van 1881 tot 1885 werden lage invoerrechten geheven; de gemiddelde prijs per m^3 bedroeg 6.10 Mk. Van 1886 tot 1892 werden hogere rechten geheven en inderdaad steeg de gemiddelde prijs tot ongeveer 6.60 Mk per m^3 . Dat deze prijsverhooging nauwelijks te danken was aan de verhooging van de invoerrechten moge blijken uit het feit, dat gedurende de jaren 1893 tot 1905, toen de invoerrechten *lager* waren, de houtprijs regelmatig opliep tot 9.80 Mk in 1905. Bij de handelsverdragen van 1906 werden de invoerrechten opnieuw verlaagd maar niettemin steeg de gemiddelde houtprijs nog een weinig tot 10.10 Mk in 1912.

Men moet al zeer vooringenomen zijn om uit dit verloop der cijfers een blijvend invloed van invoerrechten op den houtprijs te willen lezen.

Het is niet waarschijnlijk, dat dit voor ons land ook zou gelden, maar zonder eenigen twijfel mag worden aangenomen, dat het uitgesloten is, dat bij invoering van invoerrechten op bepaalde sortimenten de prijs daarvan zal stijgen met het bedrag dier rechten. Ongetwijfeld zal de buitenland-

sche leverancier een deel dier rechten voor zijn rekening nemen.

Voor ons land zou dit nog een bijzonder nadeelige zaak zijn, daar wij toch het geheele Rijk der Nederlanden in het oog moeten vatten. Zouden wij rechten heffen om de leveranciers van eikenhout ter wille te zijn, dan zouden dergelijke rechten evenzeer geheven moeten worden op tropisch hardhout, ook op het hout dus uit Oost- en West-Indië. Wie weet, hoe moeilijk in die deelen van ons Rijk de houthandel het thans heeft, die weet ook, dat het heffen van rechten op ginds gegroeid hout, den ondergang van den houthandel daar en enorme verliezen voor het staatsboschbeheer in Ned. Indië zoude beteekenen.

Niet slechts handelaren en organisaties dáár te lande zouden de daph worden van die invoerrechten maar ook tal van zaaghout verwerkende industrieën, hier in Nederland zelf.

Zeer leerzaam is het b.v. na te gaan, hoe de Nederlandsche Houtbond over invoerrechten op verschillende sortimenten denkt. Of eigenlijk behoor ik te zeggen: hoe de verschillende groepen in dien bond daarover denken.

Uit de notulen van een tweetal vergaderingen van enkele belanghebbende groepen uit den Houtbond met twee vertegenwoordigers van de U bekende commissie inzake het gebruik en de verwerking van inlandsch hout in Nederland, die in Maart j.l. gehouden werden, valt veel te leeren. Tegen het voorstel om het gezaagde eikenhout te belasten kwamen in de eerste plaats in verzet de importeurs van ander hardhout aangezien dan ook hun hout belast zou worden, waartegen hun bedrijven niet bestand zouden zijn. Tegen het belasten van eikenrondhout, waardoor de boschbouw geholpen zou kunnen zijn, uitten de fabrikanten van eiken meubels ernstige bezwaren. Hun bedrijven kunnen in verband met buitenlandsche concurrentie geen cent méér voor het ruwe hout betalen. Hierbij sloten zich wederom de leveranciers van hardhout aan, inziende dat een duurder worden van de grondstof hout de meubelfabrieken zou noodzaken ook van hen minder hout te koopen.

Op een vraag of er groote bezwaren zouden bestaan tegen een invoerrecht op het bewerkte zachte hout van minder dan 2.50 m. lengte, merkte men op, dat de emballage-industrie in dat geval vrij gesteld zou moeten worden van het betalen van deze rechten, daar deze ongetwijfeld ten gronde zou gaan, indien zij het hout, dat beslist uit het buitenland moet komen (vuren) duurder zou moeten betalen. Reeds thans is de concurrentie met het buitenland (België en Polen) zoo groot, dat de kistenfabrieken zich met hand en tand tegen elk invoerrecht op klein hout zullen verzetten.

Een voorstel om het precies op maat gezaagde bestekhout

waarvan de prijs vóór den oorlog ongeveer f 26.— bedroeg, daarna opliep tot f 50.— om geleidelijk te dalen tot f 25.— en dat thans voor f 17.— verhandeld wordt, met een invoerrecht te belasten, bleek niet uitvoerbaar, aangezien het onmogelijk gebleken was een juiste omschrijving voor zulk bestekhout te vinden.

Ook de lucifers- en houtwolfabrieken maakten bezwaar tegen invoerrechten. Om de balkenzagers terwille te zijn meende de meubelindustrie tenslotte dat wellicht een recht zou kunnen worden geheven op de in groote hoeveelheden uit Polen ingevoerde, in deelen gezaagde, eikenklossen. Een der aanwezigen merkte daarbij terecht op, dat de afladers er dan wel toe zullen overgaan, het hout te kantrechten. Het zou dan hier vrij van rechten binnen komen en daarmee vervalt dan elk voordeel voor ons boschbouwers. Van andere zijde werd er op gewezen, dat die rechten dan toch zeer hoog zouden moeten zijn. Het uit Polen ingevoerde hout kost hier f 53.—, terwijl het inheemsche hout gezaagd f 90.— zou moeten opbrengen. Men zou dus door zoo hooge rechten te eischen zijn eigen cliëntèle wel heel erg benadeelen. Vooral de meubelindustrie zou dan door meubelinvoer uit België vernietigd worden.

De triplexhandel bleek reeds een bezwaarschrift bij de Regeering te hebben ingediend tegen een invoerrecht op triplex.

Ik haal deze uitspraken hier aan om U te doen zien, hoezeer de houthandel en de houtverwerkende industrie, m.i. terecht, overwegende bezwaren heeft tegen invoerrechten op hout. Het is mijn vaste overtuiging, dat wij boschbouwers, deze bezwaren hebben te erkennen, aangezien wij toch nimmer gebaat kunnen zij bij een kwijnenden houthandel en een stervende houtindustrie.

Ik besef ten volle dat deze uitspraak insluit, dat dan ook de balkenzagers van allen steun verstoken blijven en ik acht dit betreurenswaardig. Immers zijn zij juist degenen, die ons van het duurdere hout afhelfen. Met het oog hierop zou ik voorstellen voor toekenning van een premie op de verzaging van inlandsch hout alleszins begrijpelijk achten.

Tot hiertoe liet ik het belangrijkste sortiment, dat onze bosschen leveren, het mijnhout, buiten bespreking. Is hiervoor door heffing van invoerrecht wat te bereiken? Ik geloof het niet!

Zeer instructief zijn de gegevens die ontleend kunnen worden aan de voordracht van den heer van Lonkhuzen op de Algemeene Vergadering van de Nederlandsche Heide Maatschappij op 8 September j.l. te Winterswijk gehouden. Ongeveer aan het einde van zijne rede zeide de heer van Lonkhuzen, dat de mijnhoutleveranciers met een toeslag van Overheidswege van een

paar gulden per m³ in bescheiden mate geholpen zouden zijn.

Om deze paar gulden den boscheigenaren door invoerrechten ten goede te doen komen, zouden de invoerrechten vermoedelijk, in verband met de gedeeltelijke afwenteling, minstens f 4.— moeten bedragen per m³, d.i. f 10.— per ton. Het zal U, na mijn betoog, duidelijk zijn, dat van een dergelijk exorbitant hoog recht op een zoo goedkoop sortiment uit den aard der zaak geen sprake kan zijn.

In de rede van den heer van Lonkhuijzen lees ik echter ook, dat de Staatsmijnen en enkele particuliere mijnen thans vrijwillig voor het Nederlandsche hout een wat hooger prijs geven dan voor het buitenlandsche. Men veronderstelle nu eens, dat het mijnhout door invoerrechten duurder gemaakt zou worden, zoodat dus de mijnen voor de 70 % van het benodigde hout, die zij moeten invoeren, een hooger prijs dan thans zouden moeten besteden. Ik meen het in ernstigen twijfel te mogen trekken, dat zij ook dan nog genegen zouden zijn op het Nederlandsche hout een extra-toeslag te geven. Veel waarschijnlijker acht ik het, dat de mijnen, die bij de tegenwoordige lage kolenprijs nauwelijks of geen winst maken, geen Hollandsch hout meer zouden koopen, omdat het buitenlandsche plus de invoerrechten goedkoper zal blijken te zijn dan het Nederlandsche plus de thans betaalde toeslag en zij zoo goedkoop mogelijk zullen moeten inkoopen, juist omdat al het benodigde hout duurder geworden is.

Zooals de zaken op het oogenblik staan, geloof ik, dat wij moeten vreezen, dat op het mijnhout invoerrechten zullen worden geheven, en dat wij deze vrees niet slechts moeten koesteren als boschbouwer, maar vooral als Nederlander, aangezien verhooging van den mijnhoutprijs het mijnbedrijf benadeelt, hetgeen van algemeene sociale beteekenis is. Men bedenke slechts dat vele tienduizenden arbeiders door het mijnbedrijf aan het werk gehouden worden, hetgeen niet mogelijk zou zijn, als met ernstige verliezen gewerkt moest worden.

Juist voor mijnhoutboschbezitters geldt m.i. de overweging, dat directe steun door de Overheid verre te verkiezen is boven indirecten steun door middel van invoerrechten.

En als ik nu mijn voordracht besluit, dan moet ik in de eerste plaats opmerken, dat ik het vraagstuk omtrent de wenschelijkheid van invoerrechten in zulk een kort tijdsbestek uit den aard van de zaak niet volledig heb kunnen behandelen. Zoo heb ik o.a. niet gesproken over het invoerrecht, dat thans reeds op enkele zeer kleine sortimenten wordt geheven, omdat zulks van geen praktische beteekenis is.

Ook liet ik, hoewel wèl van beteekenis de kwestie van de handelsverdragen en dergelijke overeenkomsten met andere staten buiten bespreking. Een eenigszins uitvoerige beschou-

wing hierover zoude zeer veel tijd vorderen maar zou ons bovendien van de economie naar de politiek voeren en ik geloof, dat het goed is, dat wij ons daarvan onthouden. In het kort komt deze kwestie daarop neer, dat wij, evenals de meeste andere staten, door verdragen gebonden zijn en daardoor niet vrij zijn de invoerrechten naar eigen goeddunken te regelen. Een werkelijk autonoom tarief voor invoerrechten dat steeds te wijzigen is, bestaat slechts zoolang geen handelsverdrag gesloten is, waarbij verdragstarieven zijn vastgesteld of waarin de meest begunstigingsclausule is opgenomen.

Het verdrag van Ouchy is er een voorbeeld van hoe wij ons zelf aan banden leggen inzake de heffing van invoerrechten.

Al deze overeenkomsten brengen met zich mede, dat de invoerrechten op de artikelen, waarover het verdrag loopt, niet verhoogd kunnen worden en dat daarmee dus het principe van verdere bescherming onmogelijk wordt. Daardoor krijgen de invoerrechten volkomen een fiscaal karakter, zoodra de contracteerende staten zich aan den nieuw geschapen toestand hebben aangepast.

Bij alle handelsverdragen zoekt elk der partijen naar matiging of minstens fixeering van de rechten op zulke goederen, die de allereerste plaats voor uitvoer in aanmerking komen, waarvan feitelijk de uitvoermogelijkheid een bestaansvoordeel voor de industrie is. Wil een der partijen iets kunnen bereiken, dan moeten voor de te verkrijgen faciliteiten compensaties kunnen worden aangeboden. Nu zijn het juist de invoerrechten op hout, die veelal gebruikt zijn voor compensatie en die ook daardoor laag geworden zijn. Zoo heeft Duitschland b.v. in den loop der jaren in de vreemde lage invoerrechten op industrieproducten kunnen bedingen door de invoerrechten op hout te verlagen.

Vóór den oorlog bedroeg daar te lande het autonome invoerrecht op rondhout 2 Mark per ton, het verdragstarief daarentegen slechts 1.20 M. Voor gezaagd hout waren deze cijfers resp. 12.50 Mark en 7.20 Mark. Hieruit blijkt dat Duitschland voor compensatie-doeleinden op het rōndhout 40 % en op het gezaagde hout 42½ % van de invoerrechten had laten vallen.

Ik duidde reeds eerder aan, dat wij, indien wij invoerrechten op hout zouden heffen, zeer zeker ook genoodzaakt zouden worden deze te verlagen, indien wij gunstigere voorwaarden voor de door ons noodzakelijk uit te voeren land- en tuinbouwproducten en enkele industriele voortbrengselen zouden willen bedingen.

Ik wil er dan tenslotte op wijzen, dat ik, zoowel als vaderlander als als boschbouwer de wenschelijkheid van invoerrechten op hout ontken, maar dat ik mij geenszins ontveins, dat in den vorm van directen steun door de Overheid in be-

paalde gevallen hulp geboden zal moeten worden om te verhoeden dat ons bedrijf zoozeer in discrediet komt, dat ons land nog boscharmer wordt, dan het thans helaas reeds of nog is.

Mochten er onder U zijn, die van meening waren of nog zijn, dat zoo'n beetje invoerrecht op sommige houtsortimenten onzen boschbouw toch wel zeer ten goede zoude komen, dan hoop ik, dat zij in alle kalmte nog eens zullen willen nadenken over de bezwaren die er aan verbonden zijn, voordat zij hun stem zullen laten hooren vóór invoering van rechten, waardoor, naar mijn vaste overtuiging, het Nederlandsche boschbedrijf slechts geschaad kan worden.

UIT DE DAGBLADEN.

„Telegraaf”, 27 Juni 1933.

DE DIKSTE BOOM VAN NEDERLAND.

*Eeuwenoude reus op het landgoed „Houdringe” in De Bilt.
„Slanke lijn” van zeven meter.*

Utrecht, 26 Juni. — Het is een heel probleem om uit te vinden wáár ergens in ons land zich de dikste boom bevindt.

De heer Roel Ennik alhier is er evenwel in geslaagd. Hij legt er zich op toe wandelaars veel kennis van de natuur bij te brengen. Bij zijn tochten en onderzoekingen heeft hij den diksten boom van Nederland ontdekt. Om zeker van zijn zaak te zijn had de heer Ennik zich eerst nog gewend tot den heer De Koning, den opperhoutvester van de Nederlandsche Heide Maatschappij te Arnhem, een bij uitstek deskundige, die den ontdekker meldde dat er wel twee boomen van zes meter dikte op Zijpendaal staan, maar een boom van een omvang als de heer Ennik hem had beschreven, was den opperhoutvester onbekend in Nederland.

Aan de uitnoodiging van den heer Ennik om aan een excursie naar den diksten boom deel te willen nemen, hebben wij dezer dagen gevolg gegeven. De excursieleider vestigde allereerst in de Bilt bij het bij uitstek mooie landgoed „Beerschoten” van mevrouw douarière Steengracht van Oostcapelle, geb. gravin Schimmelpenninck onze aandacht op een majestueuzen groenen beuk van 400 jaar. Die beuk heeft een omvang van 5.75 meter en een doorsnee van 1.80 meter. Onze verwachtingen waren hoog gespannen toen wij van „Beerschoten” gingen naar het landgoed „Houdringe”, eigenaar Mr. A. M. A. baron van Boetzelaer van Loinen van Wolferen te de Bilt, die dus de bezitter is van den diksten boom van Nederland.

In een aan het landgoed grenzende weide, waar de merries met haar dartele veulentjes de vreugde van den zomer genieten, rijst een machtige Canadeesche populier omhoog, 48 meter lang met een vlucht van 35 meter. Dit is, de gegevens zijn betrouwbaar, werkelijk de allerdikste boom van ons land. Naar schatting moet hij reeds den hoogen leeftijd van drie honderd jaar *) hebben bereikt.

De boom werd door de aanwezige natuurvrienden gemeten. Nadat de duimstok langs het touw gelegd was, dat op borsthoogte den boom had omspannen, bleek dat de omvang van den Canadeeschen populier *zeven meter* is, waarmee deze dan het dikterecord van alle in Nederland staande boomen heeft behaald. Wij zagen hoe merkwaardig de schors van den boom is. De schorsnerven, waaronder er zijn met een diepte van tien cm, vormen als het ware stroomen van boven naar beneden. Op de hoogte, waar de populier gemeten is, zijn nu nog zichtbaar de koperen kopjes van de punaises, die de onderzoekers er in hebben gedrukt.

Bij een volgende excursie zal de populier opnieuw gemeten worden en dan zal op de plaats, waar nu de meting geschied is, vastgesteld kunnen worden hoeveel de recordhouder aan zijn jongste record-in-omvang heeft toegevoegd.

*) Deze schatting zal wel een paar honderd jaar mis zijn.